

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (3)

Prva likovna razstava v Prešernovi hiši v Kranju

DDR. DAMIR GLOBOČNIK

GORENJSKI
MUZEJ

Mestni muzej v Kranju je bil ustanovljen leta 1953. Njegov prvi kustos in upravnik je postal umetnostni zgodovinar, konservator in likovni kritik dr. Cene Avguštin (1923–2010). Muzej je imel sedež v Prešernovi hiši. Dr. Cenetu Avguštinu je po zaslugi intenzivnega zbiranja ogroženega gradiva in prirejanja razstav v nekaj letih uspelo postaviti temelje muzejstva v Kranju. Že leta 1954 je začel v pritličju Prešernove hiše prirejati likovne razstave. Z njimi je želel v novoustanovljeni muzej privabiti čim več obiskovalcev.

Na prvi razstavi, ki je bila oktobra 1954, se je predstavil slikar in grafik Ljubo Ravnikar (1905–1973), ki je tedaj učil risanje in umetnostno zgodovino na gimnaziji v

Kranju. Ravnikarjeva samostojna umetniška pot se je sicer po krajšem študiju slikarstva pri dunajskem portretistu Hansu Schachingerju začela že konec dvajsetih let preteklega stoletja v Ljubljani. Ukvarjal se je z oljnim in akvarelним slikarstvom, risal je razglednice s socialnimi motivi, plakate in diplome. Dela mladega, levičarsko usmerjenega umetnika so se redno našla na seznamih prepovedanega gradiva. Ukvarjal se je tudi z otroško in mladinsko ilustracijo ter knjižno opremo. V gledališki sezoni 1932/1933 je kot inscenator sodeloval pri ljubljanskem Delavskem odru, ki ga je vodil Ferdo Delak. Izdelal je osnutke za antimilitaristično predstavo *Švejk je posegel v vojno*, za Schönherrjevo

Otroško tragedijo, za Remčevo *Magdo*, za Župančičevega *Cicibana*, za Cankarjeve *Hlapce* in za Delakovo dramatisacijo *Hlapca Jerneja*. Plodno sodelovanje z režiserjem Ferdodom Delakom uvršča Ravnikarja med utemeljitelje moderne slovenske scenografije.

Prvič je samostojno razstavljal leta 1936 v Ljubljani. Na razstavi je predstavil jeseniške motive. Leta 1937 je izdelal grafično mapo *Ogledalo*. V letih 1938/1939 je obiskoval Sternenovovo privatno slikarsko šolo. Leta 1938 se je včlanil v umetniško društvo Gruda. Leta 1940 je pripravil samostojno razstavo v Galeriji Obersnel v Ljubljani, ki je pomenila prehod od ekspresivno-simbolične in socialnokritične usmeritve v lirični realizem. Junija

Ljubo Ravnikar, »San Nicolo«, 9. 2. 1944, akvarel, papir (zasebna last)

1941 so Italijani Ljuba Ravnikarja kot enega prvih slovenskih likovnikov aretirali in poslali v internacijo v Corropoliju v Abruzzih in Casoliju v Apeninih. Tu je nastala obsežna zbirka pejzažev in dokumentarnih upodobitev, ki jih je Ravnikar

imel za enega ustvarjalnih vrhuncev.

V povojnem obdobju je Ljubo Ravnikar veliko slikal v naravi, predvsem na Gorenjskem, in si utrjeval sloves mojstra lirično občutenega krajinskega in vedutnega slikarstva v akvarelni tehniki.